

KIRUNA

Information

Följ bygget av nya stadshuset på webben!

Häng med på inspektion

VI ÄR MED PÅ KIRUNAFESTIVALEN

HÄR BYGGS NYA BRANDSTATIONEN

Stadsomvandlingen

Det här händer i sommar

"Vi kör på när alla andra tar sommar"

I det här numret berättar vi om vad som händer inom stadsomvandlingen i sommar. Trots att den pågått i tolv år ökar bara intresset för den. Stadsomvandlingen är inte bara av nationellt intresse.

Från nästan alla världens hörn hör folk av sig och vill veta mer. Det tycker jag är både viktigt och bra! Under några få sommarmånader, när tjälén är borta, är det mycket som ska hända i och kring vår nya centrumkärna. Ännu mer av marken ska saneras, vatten och avlopp, fjärrvärme, fiber och elkraft ska dras till de framtida kvarteren. Som artikeln på sidorna 14-15 säger: "Stadsomvandlingen tar inte semester". Det går också snabbt framåt med våra fem stora kommunala byggnationer. Arbetet med Räddningstjänsten har kommit längst och vi kan nu visa upp en idéskiss om hur den kan komma att se ut.

En viktig fråga för oss är också den nya dragningen av E10. Vägen är en förutsättning för vår nya centrumkärna och för vår nya stad. Jag förutsätter att finansieringsfrågan snart är klar så att Trafikverket kan påbörja och färdigställa väg E10. Enligt Trafikverkets plan så ska den nya E10:an stå klar under hösten 2019.

Något som verkligen gläder mig är att Kiruna för tredje året i rad blivit utsett till årets glesbygdskommun. Vi fortsätter arbetet med att utveckla kommunen och har satt upp tre mål:

- I samverkan med näringslivet ska vi skapa förutsättningar för 1000 nya jobb.
- I samverkan med universitet och högskolor ska Campus Kiruna med minst 400 heltidsstuderande studenter etableras.
- Vi har plats för alla. Kiruna är ett jämställt och inkluderande samhälle.

I vår breda verksamhet händer det något hela tiden. Miljö- och byggnadsförvaltningen har startat ett samarbete med ungdomsrådet kring barnkonventionen. Här får vi in de ungas röster på deras villkor. Läs om förvaltningens "skitfråga" på sidan 21.

Det värmer också att läsa om och se bilderna på Team Ripan från dagligverksamheten som åkte till Luleå för att delta i Special olympics. Jättebra initiativ!

I sommar har vi lördagsöppet i stadshuset för första gången på många år. Kom och titta på vantutställningen, kanske som en förberedelse inför kommande höst och vinter. Men passa framför allt på att njuta av sommaren! Nästa nummer kommer i september. Vi ses då!

Peter Niemi
Kommunchef, Kiruna kommun

KIRUNA information ges ut av Kiruna kommun och delas ut till alla hushåll i kommunen.

Ansvarig utgivare: Peter Niemi

Redaktör: Ulrika Isaksson

Kontakta redaktionen:

E-post: ulrika.isaksson@kommun.kiruna.se

Telefon: 0980-708 23 | **Växel:** 0980-70 000

Besöksadress: Kiruna stadshus,
Hjalmar Lundbohmsvägen 31.

Postadress: Kiruna kommun, 981 85 Kiruna.

Redaktion: Ulrika Isaksson, Anne-Sofie Koivisto, Stefan Wikström, Åke Jönsson, Kiruna kommun, Stina Johansson, Tekniska Verken, Emma Wodén, Kirunabostäder samt Petra Sternlund, Krauz & Co.

Grafisk produktion: Krauz & Co. reklam Omslagsbilden till Kiruna Information nr 3/2016 är tagen av PEAB.

KIRUNA Information

Ur innehållet nr 3/2016

Kiruna – Årets Glesbygdskommun..... **sid 3**

Dags för Kirunafestivalen.... **sid 4**

Sök tillstånd för blomådor **sid 5**

Centrumanalys ger butiker framgång..... **sid 6**

Dialogmöten i byarna..... **sid 7**

Samarbete för barns språkutveckling..... **sid 8**

Stadsomvandlingen tar inte semester.....**sid 10-13**

Här bygger vi nya brandstationen.....**sid 14-15**

Följ med på inspektion .....**sid 16-17**

Special Olympics.....**sid 18**

Satsning på kollektivtrafiken .....**sid 20**

Kirunabostäder startar integrationsprojekt..... **sid 21**

Skrota din gamla bil ..... **sid 22**

Ungas åsikt viktig **23**

Sista sidan: Så när du Kiruna kommun ..... sid 28

Följ Kiruna kommun på Instagram och Facebook.

Tekniska Verken informerar:

**SORTERA MERA
SID. 24-25**

Kommunalråd Kristina Zakrisson var på plats och tog emot utmärkelsen.

Prisutdelningen skedde i samband med Bäst-att-bo-seminariet i Stockholm den 12 maj.

På tidningen Fokus hemsida www.fokus.se kan du läsa mer och även se delar av "Bäst att bo-seminariet"

PS. Kiruna kommun har fått fler utmärkelser, se sidan 27.

Kiruna vann! Igen!

För tredje året i rad har Kiruna utsetts till årets glesbygdskommun i tidningen Fokus årliga ranking Här är det bäst att bo. Text och foto: Marianne Nordmark

Tidningen Fokus utser varje år vilken kommun det är bäst att bo i. I kategorin glesbygdskommun hamnade Kiruna på en första plats, för tredje året i rad. Rankingens görs i samarbete med Internationella handelshögskolan i Jönköping och professor Charlotta Melander och utgår från ett fyrtiotal parametrar.

– Det känns fantastiskt att få ta emot priset för tredje året i rad, säger Kirunas kommunalråd Kristina Zakrisson som tog emot priset i Stock-

holm. Det verkar som att vi hanterar skattebetalarnas pengar på ett bra sätt!

Rankingen baseras på ett index som tidningen Fokus och Handelshögskolan i Jönköping tagit fram. Bäst att bo-indexet baseras på variabler som fångar upp mycket av det som gör platser attraktiva: att ha familj, att vara ung, att vara äldre och fundamentala variabler.

Andra pris i kategorin årets glesbygdskommun

gick till Åre, tredje pris till vår grannkommun Gällivare. Jämfört med förra året har Kiruna stigit åtta placeringar i den totala rankingen då alla kommuner jämförs med varandra oavsett kategori, från plats 62 (2015) till plats 54 (2016).

Dessutom placerade sig Kiruna på sjätte plats (6) totalt, av alla Sveriges 290 kommuner när Fokus rankade var man inte behöver betala så mycket för ett hus utifrån den livskvalitet man i gengäld får i kommunen.

Dags för Kirunafestival!

Då är vi med!

Om två veckor är det dags för en av årets höjdpunkter, nämligen Kirunafestivalen.

Kommunkoncernen finns förstas på plats såväl på dagen som på kvällen. Text: Ulrika Isaksson | Foto: Kjell Törmä

–Vi kör som vanligt **Varannan Vatten** och Blås Grönt, säger folkhälsostrategen Heidi Kari.

En viktig del i kommunens arbete är förebyggande åtgärder för att sänka berusningsnivån hos unga. Som tidigare år kommer representanter från kommunkoncernen att finnas på plats.

– På de möten som jag har med polisen ser de både Blås Grönt och Varannan Vatten som förebyggande åtgärder som de stöttar och tycker är viktiga. Polisen är också intresserad av att sänka berusningsnivån och arbeta förebyggande med

Heidi Kari.

sin berusningsnivå. Varannan Vatten är en informationskampanj som finns på alla Norrbottens

unga. De har informerat om insatserna på sociala medier och många uttalar sig positivt om insatserna, säger Heidi Kari.

Attityderna kring alkohol har förändrats främst bland unga med resultatet att fler unga väljer bort alkoholen och att minska

festivaler med budskapet att dricka varannan vatten för att minska berusningsdrickandet. I Kiruna är det Tekniska Verken som står för vattnet.

– Det handlar inte om några pekpinningar, utan i stället om att lyfta de positiva effekterna av att inte dricka för mycket. Till exempel att man blir attraktivare och mår bättre under kvällen och följande morgon.

Sedan flera år finns även Blås Grönt-samarbetet mellan Kirunafestivalen, lokal sponsor >>

KIRUNA KOMMUN

KIRUNA
BOSTÄDER

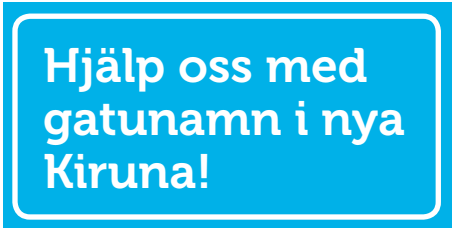
Drick varannan vatten ...

Varannan vatten är en informationskampanj som finns på alla Norrbottens festivaler med budskapet att dricka varannan vatten för att minska berusningsdrickandet. I Kiruna är det Tekniska Verken som står för vattnet.

... och Blås Grönt!

Blås Grönt-tältet finns inne på festivalområdet och är öppet under torsdag till lördag, från klockan 19.30. Anmälan sker genom att du lämnar telefonnummer till dig och en av dina föräldrar/vårdnadshavare. För varje kväll du blåser grönt får du en lott och kan ha upp till tre möjligheter att vinna en riktigt schysst vinst på utlottningen lördag kväll. **Vi ses i Blås Grönt-tältet! Välkommen!**

Efter succén på marknaden, samlas nu kommunkoncernen – Kiruna kommun, Tekniska Verken, Kirunabostäder och Gironet – återigen för att informera om våra verksamheter. Kom till vårt tält, ställ dina frågor, lär dig mer om vårt arbete och stadsomvandlingen. Och sist, men inte minst, ge namnförslag på gatorna i den nya stadskärnan!

Vill du sätta ut blomlådor där du bor? Sök tillstånd!

För att öka trafiksäkerheten på bostadsgator kan man få tillstånd att placera ut blomlådor på gator i Kiruna kommun mellan 7 juni – 30 september. Det är de boende själva som bygger lådorna efter en ritning som finns på kommunens hemsida – reflex till blomlådan tillhandahålls i samband med utmärkning.

För att säkerställa att blomlådorna får stå kvar skall du som söker tillståndet prata med dina närmaste grannar och dela med dig av informationen. Grannarna måste ge sitt godkännande eftersom det kan innebära visst hinder vid in- och utfart från fastigheterna.

När Tekniska verken markerar var lådorna skall stå och har gett er reflexer kan lådorna placeras ut. De skall hållas hela och pyntas med blommor eller gröna växter.

Om reglerna inte följs dras rätten för utplacering av blomlådor in omgående och lådorna tas bort. Eventuellt kostnader för att ta bort blomlådor faktureras den sökande.

■ **Tillstånd för att få placera ut blomlådor skall sökas varje år, ansökningsblankett finns på kommunens hemsida:** <http://kiruna.se/Kommun/Trafik-infrastruktur/Tillstand-och-dispenser/Hastighetsdampande-atgarder/Blomlador/>

■ **Vill du sätta ut blomlådor där du bor? Ansökan ska göras på särskild blankett och skickas in till:**

Kiruna kommun / Trafik
981 85 Kiruna

Eller via e-post:

trafik@kommun.kiruna.se

Har ni frågor kontakta kommunen:

Telefon: 70140 eller 70729

eller via e-post: trafik@kommun.kiruna.se

>> och Kiruna kommun med syftet att uppmärksamma och belöna nyktra unga i åldern 13-17 år, som besöker festivalen. Bemanningen i tältet utgörs av personer verksamma inom kommunen. Några som deltagit återkommande är Sirpa Bäckström från socialnämnden, Annelie Taavola, ungdomskonsulent och fritidsledarna från Ungdomens Hus.

– Det är roligt att få träffa unga i en annan miljö och festligheter. Jag för min del arbetar med detta varje år. Förberedelserna börjar redan i mars. Jag finns med på området under kvällstid till sena nätter på festivaldagarna. Det viktiga och roliga i arbetet på festivalen är att få lyfta fram och arbeta med belönande insatser för de ungdomar som väljer att vara nyktra under festivalen, säger Heidi Kari. ■

Centrumanalys ger butiker framgång

En fråga av avgörande betydelse i den nya staden är handeln. Med hjälp av analysmetoden Prime Pitch arbetar kommunen med en plan för handeln.

– Den kommer påtagligt att bidra till den nya stadens attraktivitet, säger stadsutvecklaren Göran Cars.

Text: Ulrika Isaksson | Illustration: White arkitekter & Ghilardi + Hellsten arkitekter

I de dialoger som förts med privatpersoner och handeln har det med stor samstämmighet framförts, att nuvarande centrum är en tråkig miljö för handel och shopping. Det är gles och butikerna ligger utspridda. En ordentlig gågata med handel saknas.

För att de butiker som kommer att placera sig i den nya stadskärnan ska få bästa möjliga framgång har Kiruna kommun använt sig av en analysmetod kallad Prime Pitch. Metoden behandlar det lokala läget i själva stadskärnan och för enskilda branscher med hög precision.

Den lokala lägeskvaliteten för en butik kan

beskrivas genom en kombination av faktorer. Prime Pitch behandlar de sex viktigaste, nämligen stråktintensitet, parkeringskvalitet, tillgänglighet med kollektivtrafik, god miljö, lokal konkurrens och goda grannar, berättar Göran Cars.

Parametrarna för de lägen man vill jämföra poängsätts och viktas sedan.

– Prime Pitch har använts med framgång vid etablering av butiker som Interflora, Iittala, Coop och Apoteket, säger Göran Cars.

Den framtida stadskärnan ska vara tät och innehålla olika verksamheter som handel, arbetsplatser, kultur, hotell, restauranger och caféer

FAKTA: PRIME PITCH

Prime Pitch har använts med framgång vid flera stora butiksetableringar och för att utvärdera effekter av åtgärder och butiksomflyttningar i centrum. Exempel på orter och centrum där metoden använts är Jönköping, Värnamo, Stockholm, Kristianstad och Uppsala.

Prime Pitch används i undervisning vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping och har under många år använts vid KTH i Stockholm.

som lever sida vid sida. Till denna täta stadskärna ska all handel som i dag finns i centrum flyttas.

Handelsgatan blir en gågata med en tät och ombonad miljö. Ovanpå butikerna i bottenplanet kommer att byggas bostäder och kontor för bidra till stadslivet. I handelsgatans slut, mot gränsen till Tuolluvaara och E10, kommer storhandel att etableras för att stärka stadskärnan och detaljhandeln.

– Den nya stadskärnan planeras öppna portarna första kvartalet 2020, säger Göran Cars. ■

”Det vi påpekat vid varje träff, är att en förutsättning för utveckling är att idéerna och tankarna kommer från lokalbefolkningen själv.”

Håkan Siggemo, handläggare

Kaalasjärvi den 11 maj. Lisa Wallgren och Anders Kalla från Gironet berättade om satsningen på bredband för hela kommunen.

Under våren har Kiruna kommun bjudit in till dialogmöten i ett antal byar. Syftet har varit att få reda på hur de som bor i byarna vill utveckla sin ort.

– Många bra idéer har kommit fram under dialogmötena. Bland annat att befintliga vandrings- och skoterleder är i behov av upprustning, säger handläggaren Håkan Siggemo. Håkan Siggemo och Birgitta Isaksson | Foto: Håkan Siggemo

Idéerna ska komma från byborna

Kiruna kommuns tanke med landsbygdsdialogerna är att ta ett första steg till att få liv och kraft i både befintliga och nya utvecklingsgrupper som kan fungera som en dialogpart för landsbygden.

– Det vi påpekat vid varje träff, är att en förutsättning för utveckling är att idéerna och tankarna kommer från lokalbefolkningen själv. Vad vill lokalsamhället? Det är byborna som vet vad som behöver göras och vad som skulle utvecklas, säger Håkan Siggemo.

Det finns många möjligheter att ta del av ekonomiska medel för att förverkliga utveckling. Medel från EU finns tillgängliga till olika hållbara projekt, bland annat genom LLU Tornedalen och Fiskeområde Tornedalen Haparanda skärgård. Medel från Jordbruksverket, till annat än bara fotboll, finns tillgängliga via Norrbottens fotbollsförbund. Det kan till exempel vara en värmestuga vid elljusspåret som behöver rustas upp. Arbetsförmedlingen kan hjälpa till vid anställningar i

olika former också till föreningar. Hela Sverige Ska Leva (HSSL), som nu har en representant i Vittangi, har stor kunskap när det gäller att ta fram lokala utvecklingsplaner.

Kommunens översiktsplanerare, Mary Rosenfors, har också deltagit för att berätta om den nya översiktsplanen 2018.

– Det är viktigt att lokalsamhället är med i arbetet redan från början, säger Mary Rosenfors.

Även Gironet, kommunens satsning på bredband till hela kommunen, har medverkat vid alla träffar eftersom det är viktigt för landsbygden att få samma möjlighet till bredbandsanslutning som centralorten.

Kan fler lokala utvecklingsgrupper bildas? Hur få igång redan befintliga utvecklingsgrupper? Ska vi ha ett kommunbyggeråd i Kiruna kommun? Det är några frågor som kvarstår att fundera över.

– Jag hoppas att landsbygdsdialogen kan bli en omstart för vissa byars utvecklingsgrupper och en start i de byar där man ännu inte har någon

utvecklingsgrupp, när man nu får höra vilka möjligheter till finansiering av idéer som finns. Som någon sa i Kaalasjärvi ”Det är ett annorlunda läge när det finns pengar till idéer och projekt men ingen som söker pengarna.”, säger handläggaren Birgitta Isaksson.

Orterna där dialoger genomförts i denna första omgång är Karesuando, Övre Soppero, Vittangi Svappavaara, Björkliden och Kaalasjärvi. Totalt har omkring 90 personer deltagit i dessa möten.

Kontakta oss gärna om ni vill veta mera eller vill komma med utvecklingsidéer.

På kommunens hemsida finns även kontaktuppgifter till alla dem som medverkat vid dialogmötena:

Håkan Siggemo, Karesuando

tel: 0980- 756 96

Birgitta Isaksson, Kiruna

tel: 0980-708 40

Terese Abrahamsson, specialpedagog i Kiruna kommun och Barbro Renberg Solin, specialpedagog vid Norrbottens Läns Landsting samarbetar för att stärka barns språkutveckling.

Samarbete för att stärka barns språkutveckling

När talet inte räcker för att kunna uttrycka sig kan ett alternativ eller ett komplement till det talade språket behövas. Under våren har Kiruna kommun och landstinget samarbetat för att lära ut en metod som kallas TAKK – tecken som alternativ och kompletterande kommunikation – till föräldrar och pedagoger i kommunen.

Text: Anne-Sofie Koivisto | Foto: Terese Abrahamsson

Terese Abrahamsson är specialpedagog och förskolelärare inom Elevhälsan i Kiruna kommun och Barbro Renberg Solin är specialpedagog och förskolelärare barnhabiliteringen, NLL. Under vårterminen har de haft utbildning i Tecken som Alternativ Kompletterande Kommunikation (TAKK) för grupper bestående av föräldrar till och pedagoger som arbetar med barn med avvikande språkutveckling.

– En individ kan behöva stöd för att förstå det talade språket och då kan man ta till alternativ och kompletterande kommunikation som förkortas AKK. TAKK är i sin tur en form av AKK och står för tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, berättar Barbro Renberg Solin.

TAKK är ett av de vanligaste AKK-arbetsätten där man använder till bilder, symboler och föremål som komplement till talet.

– TAKK är till för hörande personer med försenad eller avvikande språkutveckling. Det används ofta av och till hörande personer med utvecklingsstörning. Andra som kan behöva stöd av TAKK är barn med tal- och språkstörningar, barn med invandrarbakgrund och barn med hörselnedsättning, berättar Barbro Renberg Solin.

Exempel på bilder med TAKK-tecken.

– TAKK är även bra för de yngsta barnen som ännu inte lärt sig prata, säger Terese Abrahamsson.

Omgivningen har en stor betydelse för att få ett fungerande kommunikationsstöd i vardagen men också för att ge barnen ett verktyg för samspel och kommunikation.

Nuvarande deltagare är föräldrar till barn inskrivna på barnhabiliteringen och pedagogerna på dessa barns förskolor. Till hösten startas nya grupper (föräldrar och pedagoger).

– Ambitionen är att alla förskolor i Kiruna kommun ska få kompetens inom TAKK, säger Terese Abrahamsson. ■

Barnen Gry Keskitalo, Lydia Stålnacke, Nelson Thjømøe och Joline Karlsson samt förskollärare Jeanette Strokirk trivs på nya Satellitens förskola.

Foto: Ulrika Törneborg

Ny förskola på Lombolo öppnad

I november 2015 öppnades en tillfällig förskoleavdelning på Luossavaaraskolan för att kunna tillmötesgå behovet av förskoleplatser. Samtidigt startades projektering och byggnation av en modulförskola.

I början på mars 2016 öppnade vi upp dörarna till den nya förskolan, Satelliten. I och med detta stängdes avdelningen på Luossavaaraskolan.

Förskolan är belägen på Lundvägen på Lomboloområdet. Förskolan har plats för tre avdelningar men i nuläget består förskolan av två avdelningar, Stjärnan och Kometen.

Förskolechef är Ulrika Törneborg. ■

Text: Anne-Sofie Koivisto

“Rosa moln” i Vittangi

Konstnären Sara Edström från Luleå har – efter att ha lämnat in skissförslag tillsammans med två andra konstnärer – av Kiruna kommun fått i uppdrag att göra en konstnärlig gestaltning till området utanför Folkets Hus i Vittangi, nära trevägskorsningen Karesuando/Pajala/Kiruna. Konstverkets namn är ”Rosa Moln” och är ett cirka fyra meter högt och cirka 4 meter brett konstverk.

Verket kommer att göras av aluminiumplåt och kommer att kosta 150 000 kronor. Elever från Vittangi skola kommer på olika sätt att aktivt delta i projektet kring konstverket.

Juryn som utsett konstnären har bestått av representanter för KRO, Konstnärsförbundet, Kiruna Konstgille, Kiruna kommuns kultur- och utbildningsnämnd samt elever från Vittangi skola (brukarrepresentanter). Juryns motivering för valet av konstverk: ”Med sin svävande lätthet och lekfullhet uttrycker verket både kaxighet och glädje”.

*Text: Lennart Lantto, kultursekreterare,
Kultur- och utbildningsförvaltningen*

Skissen av det blivande konstverket. Observera att kvinnan vid konstverket tillhör skissen, och ingår inte i konstverket. Kvinnan finns med för att belysa verkets storlek. Foto: Ebba Billström.

Flygbild över Kirunas nya stadskärna med stadshusbygget centralt i bilden. Bilden är tagen i mars. Foto: Ulrika Isaksson

Stadsomvandlingen tar inte semester

Trots semestertider rullar arbetet vidare med bygget av Kirunas nya stadskärna.

– När sommaren är över räknar vi med att området står redo för exploatörer, säger Lars Johansson, projektchef infrastruktur.

Text och foto: Ulrika Westerberg

I sommar inleds saneringen av marken öster om det nya stadshuset. Parallellt med det fortsätter arbetet med att lägga infrastruktur i området. Huvudledningarna för vatten och avlopp, fjärrvärme, fiber och elkraft ligger redan på plats i den nya centrumkärnan och ska nu dras till de tio centrumkvarteren.

– Allt går enligt tidplan. Vi har ett mycket bra samarbetsklimat bland alla parter, säger Mats Eriksson, projektledare infrastruktur.

– Alla vill verkligen göra ett bra jobb så att uppbyggnaden av Kirunas nya centrum ska gå så smidigt som möjligt.

I planen för sommaren ingår även anläggningen av ett öppet dagvattensystem. Det innebär att det kommer att bli en mer levande gatumiljö med rinnande vatten i stadskärnan.

– Det blir både vackert och funktionellt.

Med ett öppet dagvattensystem blir det smidigare att rena dagvatten från eventuella föroreningar och lättare att hantera skyfallshändelser som redan i dag har drabbat flera platser i Sverige.

– I och med avledning på ytan istället för dagvattenledningar under jord minskar också risken för till exempel översvämningar i källare, berättar Mats Eriksson. (Läs mer om dagvattensystemet på nästa uppslag.)

Lars Johansson och Mats Eriksson på den nya centrumgatan som står från Kurravaaravägen till det nya centrumtorget.

Linbanelvägen har med anledning av byggnationerna i området stängts för genomfartstrafik och när det är dags att gräva för det öppna dagvattensystemet kommer Malmvägen samt gång- och cykelbanan intill nya stadshuset att behöva stängas i omgångar.

– Vi hoppas att både Kirunabor och turister har överseende med de eventuella besvär som detta kan medföra. Samtidigt ser vi fram emot att vi, när sommaren är över, har kommit ännu ett steg vidare i arbetet med etableringen av Kirunas nya centrum, säger Lars Johansson. ■

Vatten ger en levande

I sommar påbörjas anläggningen av ett öppet dagvattensystem. Det innebär att det kommer att bli en mer levande gatumiljö med rinnande vatten i nya stadskärnan. Med ett öppet dagvattensystem blir det smidigare att rena dagvatten från eventuella föroreningar och lättare att hantera skyfallshändelser som redan idag har drabbat flera platser i runt om i Sverige.

Text: Stina Johansson | Illustration: White arkitekter

Följ stadshusbygget från hängmattan

■ Nu har du möjligheten att följa arbetet med Kirunas nya centrum, dygnet runt. PEAB har placerat en webbkamera intill bygget av det nya stadshuset, kameran uppdaterar bilden var femte minut. Så lägg dig i hängmattan och häng med när bygget växer fram.

www.webbkameror.se/byggkameror/peab/peab_14_1280.php

e stadsmiljö

För att skona recipienten Luossajoki från kraftiga flöden är det nödvändigt att skapa en fördröjningsvolym för dagvattnet från Nya Kiruna centrum.

Nya Kiruna placeras på ett öppet fält, befintliga grundvattennivåer kommer påverkas av byggnationen. Samtidigt kommer den befintliga marken inneha en mycket större yta hårdgjort varav det mesta är byggnader och gator.

Allt vatten behöver ledas till en damm som ligger en bit utanför stadskärnan. För att undvika för stora flöden och översvämningar vid kraftigt

regn och skyfall, behöver vattnet fördröjas på vägen dit av ett fördröjningsmagasin.

Den pågående diskussionen i Sverige om kommande reningskrav på dagvatten gör vidare att det också är fördelaktigt med en öppen hantering av dagvattnet. I denna anläggning kan rening och fastläggning ske av flera olika typer av föroreningar via sedimentation, oxidering eller nedbrytning från solens UV-ljus.

Dagvattenparken anläggs i anslutning till Malmvägen och gång och cykelvägen med närliggande parkering. Tillgängligheten blir god för

den som vill besöka parken, här ska man kunna sitta ner och titta på vackra planteringar av våra växter i norr som trivs i vatten, myr, fjäll och skog omgiven av naturmaterial från bland annat återvunna byggnader i Kiruna.

Dagvattenparken visar hur hållbar dagvattenhantering fungerar och synliggör Kirunas läge i det vattenrika fjället för Kirunabor, besökare, skolbarn och turister med flera. Parken blir vacker och funktionell, ett blickfång och en mötespunkt under såväl sommar som vinter i vår nya stadskärna. ■

Här bygger vi nya brandstationen

Platsen för nya brandstationen på industriområdet vid Österleden, mitt emot bilprovningen.

Kirunas nya brandstation byggs sydväst om den nya stadskärnan. Placeringen nära bilprovningen ger en strategiskt bra plats med tanke på utryckningstider. Den nya byggnaden ger även plats till ytterligare en av kommunens verksamheter. Text: Ulrika Isaksson och Emma Wodén

Planeringsarbetet för den nya brandstationen har pågått i ett par år. Analyser har gjorts kring placeringen med tanke på utryckningstider och att den nya brandstationen ska fungera både nu och när stora delar av staden har flyttats.

– Vi känner oss nöjda med den tänkta placeringen, eftersom den uppfyller våra behov, säger Thomas Winnberg som är chef vid Räddningstjänsten.

Men det är inte bara Räddningstjänsten som kommer att husera i lokalerna. En stor del av planeringsarbetet har gått till att hitta mervärden för den nya stationen.

– Vi har tittat på vilka andra kommunala verksamheter som skulle kunna flytta in med oss och har fått med oss kommunens skolskjutsverksamhet. Det blir ett bra sätt att tillsammans använda lokaler som verkstäder, tvätthall, kontor, matsal och så vidare, säger Thomas Winnberg.

Arkitektbyråns utgångspunkt har varit att lösa logistiken mellan de olika verksamheterna på ett så effektivt sätt som möjligt. Även byggnadens placering på tomten har analyserats för att fungera så bra som möjligt vid en utryckning.

– Vi har försökt minimera användningen av tom-

ten och komprimera ytan för att kunna ge plats åt andra verksamheter på samma tomt, berättar arkitekten Bengt Aili.

Stort fokus har även lagts på arbetsmiljön. Vid bränder utsätts personalen ofta för exponering av brandgaser, aska med mera som innehåller giftiga och ohälsosamma ämnen. I dag kan det ofta lukta rök i stora delar av brandstationen i flera dagar efter en brand och röken innehåller ohälsosamma ämnen. I den nya brandstationen försvinner en stor del av exponeringen av de ohälsosamma ämnena genom att barriärer byggs in där det går att hålla isär nedsmutsad utrustning och kläder från den övriga brandstationen.

En första idéskiss på nya räddningstjänsten. En modern byggnad med detaljer som brandtorn och fasadbeklädnad från våra tidigare brandstationer. Det karaktäristiska brandtornet från Kirunas första brandstation fick även följa med, som en stiliserad kopia, till nuvarande brandstation som invigdes 1994. Illustration: Tirsén & Aili arkitekter

Den gamla brandstationen när den var nybyggd, 10 juli 1910.

Foto: Borg Mesch

Nuvarande brandstation.

Foto: Christian Aas

– Det är tänkt att man efter en brand ska åka in med brandbilen i tvätthallen där smutsig utrustning och kläder direkt kan sättas in i barriärtvättmaskiner. Det som tvättas där kan tas ut på baksidan av maskinen och sedan torkas och ställas in i förråd. På så vis hindrar man att röklukt och farliga ämnen sprids till andra delar av brandstationen, säger Thomas Winnberg.

En annan viktig del av verksamheten blir utbildningslokaler för kommunens anställda och andra. Förutom de lokalerna kommer byggnaden att innehålla logement för nattarbetande personal, gym, omklädningsrum och personalrum. ■

Färdig om två år

Den nuvarande brandstationen

i Kiruna har funnits sedan 1994, men påverkas av markrörelser från gruvan. Projektet befinner sig just nu i projekteringsfasen där utrustning och utformning av funktioner i olika delar av byggnaden fastställs. Byggnaden beräknas stå klar vid årsskiftet 2018/2019. Den tänkta platsen för brandstationen är på industriområdet vid Österleden mellan Lastvägen och Maskinvägen. Byggstart är nästa vår och budgeten ligger på 116 miljoner kronor.

Så här går det för övriga byggprojekt

Badhuset: Just nu pågår arbetet med förstudien. Behovsanalysen, där ytor och funktioner har gått igenom är godkänd av kommunstyrelsen. Badhuset ska vara inkluderande, alla ska känna sig välkomna. I nya badhuset byggs multi-bassänger med höj- och sänkbara bottnar som kan användas för simundervisning, rehabilitering, vattengymnastik och så vidare. Materialet sammanställs nu för att ge underlag till upphandlingen.

Just nu pågår förstudien för Kirunas nya badhus.

Kvarter 5: Projektet innehåller verksamheten från dagens Folkets Hus, bibliotek och ungdomens hus. Arbetet är inne i förstudiefasen och just nu undersöks hur byggnaden ska kunna bli så flexibel som möjligt för flera olika verksamheter.

Ny gymnasieskola: I den nya byggnaden kommer förutom gymnasieskolan även kulturskola, högskoleverksamhet och vuxenutbildning att inrymmas. Just nu genomförs en behovsanalys och ett lokalprogram, vilket innebär att projektet tittar på vilka lokaler och funktioner som behövs för att bedriva den planerade verksamheten.

Ny grundskola: Projektet har haft ett första möte i slutet av maj i år. Det finns redan en hel del material som tagits fram i samband med byggandet av Nya Raketskolan och gymnasieskolan som ska användas som utgångspunkt i arbetet. Skolstrukturen kommer att avgöra om grundskolan blir F-6 eller F-9.

Text: Ulrika Isaksson

"Vi gör närmare 200 inspektioner per år"

Vi som jobbar här: Sarah Mikkelsen 37 år, Helena Söderlund 36 år, Veronika Kumpula 26 år. **Vi gör:** 170-200 inspektioner per år och besöker 260 anläggningar i Kiruna kommun. **Det bästa med jobbet:** Att det är mer än bara ett kontorsjobb, kollegorna och känslan när man har nått fram till företagaren och det ger resultat.

Vi håller koll på maten du äter

ARBETSPLATSEN
Miljökontorets
inspektörer på
uppdrag

Maten som säljs i butiker och serveras på restauranger och i skolmatsalar ska vara säker att äta och vara rätt märkt. Ingen ska bli sjuk av den. Miljökontorets inspektörer gör besök för att se att alla följer lagstiftningen och åtgärdar brister.

– Om de följer lagar och regler så är det mindre risk att någon blir sjuk av att äta maten, säger livsmedelsinspektören Helena Söderlund.

Text och foto: Ulrika Isaksson

De tre livsmedelsinspektörerna Helena Söderlund, Sarah Mikkelsen och Veronika Kumpula göra sig redo för att gå in i köket på modulförskolan Satelliten. De tar på sig mössor, vita rockar och drar på blå överdrag på skorna. Ur väskorna plockar de fram olika instrument, som de ska använda för att kolla temperaturer och smuts. Kokerskan Eva Christensen möter upp. Hon är förberedd på besöket, men i det flesta fall sker inspektionerna oanmälda. Det är bara om anläggningen ligger svårtillgängligt till eller inspektören behöver träffa en särskild person som besöken förannmäls. De tittar sig omkring.

– Lokalen är rätt byggd och det finns handfat. Det är rätt vanligt att handfat inte finns i köken. Diskrummet är avskilt. Det ser jättebra ut, säger Helena Söderlund.

En inspektion brukar ta runt en timme och en anläggning som den på Satelliten, ett mottagningskök för varm mat, får besök vartannat år.

– Om vi ser att ett kök eller en annan slags anläggning är väldigt bra kan vi sätta ned kontrolltiden. Men sköter man sig inte höjs kontrolltiden och då kommer vi oftare, säger Helena Söderlund. Vid inspektionen använder sig inspektörerna av en checklista. Hela eller delar av verksamheten granskas och en bedömning görs om de uppfyller lagen för de valda kontrollområdena. Det kontrolleras om det är rent och i god ordning. Veronika Kumpula gör ett rengöringstest.

– Jag mäter om det finns smuts kvar efter diskning. Den här tallriken var ren, säger hon.

Inspektörerna tittar också på om allt är tätt, slätt och lätt att rengöra. De kontrollerar temperaturer, skadedjursskydd som nät för ventiler, täta dörrar med mera. En viktig del i inspektionen är att kontrollera märkningen på förpackade livsmedel och/eller på matsedeln samt spårbarhet. Helena Söderlund öppnar frysen och tittar på märkningen, som visar sig följa reglerna. Eva Christensen berättar att hon alltid märker upp all mat.

Veronika Kumpula, Sarah Mikkelsen och Helena Söderlund är redo att titta på mottagningsköket.

Inspektören Helena Söderlund och kokerskan Eva Christensen kollar temperaturen på livsmedlen.

– Vi hittar inga avvikelser i det här köket. Det enda vi har noterat är att det tar lång tid innan kallvattnet kommer men så länge det blir kallt är det ingen avvikelse, säger Helena Söderlund.

Efter inspektionen lämnar inspektören ett utlåtande till företaget. Där står det vad inspektören kom fram till och vad som eventuellt behöver göras för att följa lagen. Inspektionen ges bedömningen med eller utan avvikelser. Miljökontoret rapporterar årligen in resultat från kontrollerna till Livsmedelsverket. ■

VIKTIG INFORMATION OM MAT PÅ RESTAURANG

Allergener i maten: Under våren har Miljökontoret genomfört ett kontrollprojekt på de flesta lunchrestaurangerna i kommunen. Syftet har varit att undersöka om restaurangerna uppfyller kraven i lagstiftningen när det gäller att ge kunderna information om vad maten innehåller och då särskilt vilka allergener som finns i maten. De allergener som måste uppges är: gluten, kräftdjur, ägg, fisk, jordnötter, soja, mjölk, nötter, selleri, senap, sesamfrö, sulfid, lupin och blötdjur.

Restaurangerna kan välja olika sätt att förmedla informationen. Det kan exempelvis vara genom en lista där alla ingående allergener är förkryssade eller genom att fråga kunden om den är allergisk vid beställning.

Oavsett så ligger ansvaret på restaurangen att upplysa kunden om HUR denne ska gå till väga för att få informationen och att sedan ge RÄTT information på förfrågan.

Dina rättigheter som kund: Att alltid få korrekt information om vad maten innehåller och då särskilt om den innehåller någon av de listade allergenerna.

Restaurangernas skyldighet: Att upplysa kunden om hur den ska gå till väga för att få veta vilka allergener som maten innehåller antingen muntligt eller skriftligt. Att ge korrekt information om vad som faktiskt finns i maten.

Matförgiftad? Misstänker du att du blivit matförgiftad så kan du anmäla det till Miljökontoret så gör vi en utredning. På kommunens hemsida finns en frågelista som vi utgår ifrån när vi gör våra utredningar.

Vill du komma i kontakt med oss livsmedelsinspektörer, går det bra att e-posta till: miljo@kommun.kiruna.se

Åsa Pounu och Monica Päiviö med varsin medalj från Special Olympics i Luleå.

En fantastisk dag

när Kirunas team Ripan intog Special Olympics

I mars var det full fart i Luleå när Special Olympics gick av stapeln i Arcushallen. 22 deltagare från Kiruna var på plats och tävlade i bland annat friidrott och boccia.

Och Team Ripan från Kiruna var på G! Text och foto: Annika Lindström

Klockan var inte mer än 05.30 när en buss rullade iväg från Resurscenter i Kiruna med sikten inställt på Luleå och Arcushallen. På bussen satt 22 förväntansfulla deltagare från dagligverksamhet tillsammans med personal från SAVO och Resurscenter. På schemat stod det Special Olympics.

Dagen, den 17 mars i år, var fullspäckad med olika aktiviteter; curling, kast med kula, längdhopp, pingis, löpning 60 meter, innebandy och

boccia. Det var Parasport Norrbotten som stod som arrangör och deltagare från Gymnasiesärskola och dagligverksamheter i hela Norrbotten deltog.

– Det var en helt fantastisk dag, säger verksamhetsledare, Annika Lindström.

Stämningen var på topp från tidig morgon till sena kväll och alla ser redan fram emot nästa års resa, säger Annika.

– Det är klart att det krävs en hel del planering inför en sådan här resa, men det är det värt. Med hjälp av pengar från Blomsterfonden och Lions kunde alla deltagare bjudas på frukost och lunch och övriga kostnader delades mellan alla deltagare.

– Nu har vi ett år på oss att träna, så det är bara att planera in mer träning än den vi redan har i dagligverksamhet, avslutar Annika. ■

Team Ripan samlade, redo att börja tävla.

God stämning i bussen, både på dit- och hemresan.

Christoffer Sandberg – en nöjd deltagare på olympiaden.

Special Olympics är en världsomspännande organisation som bedriver och utvecklar idrottsverksamhet för personer med utvecklingsstörning. Det finns verksamhet i 170 länder och inkluderar nästan 4 miljoner idrottskvinor- och män med utvecklingsstörning.

Special Olympics riktar sig främst till idrottare på bredd- och motionsnivå. Aktiviteterna innehåller mycket hälsa och glädje. En av grundpelarna inom Special Olympics är divisioning. Divisioning innebär att utövarna i en tävling delas in i olika divisioner (grupper) utifrån prestationsförmåga.

Damlag i innebandy får idrottsmedaljen

Kiruna kommuns kultur- och utbildningsnämnds kulturutskott har beslutat att Borg Mesch idrottsmedalj, som årligen utdelas till den främsta idrottsutövaren eller idrottslaget i Kiruna kommun, för 2015 delas ut till Kiruna AIF:s damlag i innebandy.

Motivering: ”Inför säsongen 2014/2015 slogs Kiruna AIF:s och Pajala IF:s innebandydamer ihop sig till ett gemensamt lag – samarbetslaget Kiruna AIF. Säsongen blev en enda lång succé. Laget vann sin serie och vann även kvalet till division I, innebandyns näst högsta serie. Laget vann också DM. Laget har bestått av ungefär lika många tjejer från Kiruna som från Pajala, samt en tjej från Gällivare. Trots begränsade möjligheter till samträning och mycket långa resor så har laget nått dessa fantastiska framgångar! Framgångarna har också lett till att fler tjejer har börjat träna innebandy i både Kiruna och i Pajala!”

Borg Mesch-medaljen för 2015 plus ett stipendium på 10 000 kronor kommer att delas ut i samband med Kirunafestivalens invigning torsdag 30 juni 2016.

Text: Lennart Lantto, kultursekreterare KUF

Konstverk till Matojärvi ishall

Sveriges äldsta i bruk varande ishall har fått ett nytt historiskt konstverk. Det är konstnären Jan Vajstedt som på uppdrag av Kiruna kommun målat en stor tavla som nu hänger på en centralt placerad vägg i Matojärvi ishall. Tavlan är en oljemålning och föreställer en derbymatch i ishockey mellan Kiruna AIF och IFK Kiruna, konståkningsuppvisning samt ungdomsishockey. Gavelväggen är bortplockad för att Kirunas andra stadsberg, Luossavaara, ska synas ordentligt och ge den riktiga ”Kirunakänslan” i tavlan.

Kiruna kommun är en av de kommuner i Sverige som konsekvent tillämpar den så kallade enprocentsregeln. Det innebär att en procent av byggkostnaden vid ny-, om- och tillbyggnationer används för konstnärlig gestaltning. Det är tack vare den regeln som Matojärvi ishall nu har fått sitt konstverk.

Text: Anne-Sofie Koivisto

Konstnären Jan Vajstedt vid avtäckningen av oljemålningen i Matojärvi ishall.

Satsningarna på kollektivtrafiken

Nu finns både flygbuss, avgiftsfri tågtransfer och ett utökat utbud i lokaltrafiken.

– Kiruna kommun anser att det är viktigt att vi har olika möjligheter vid valet av färdssätt och har därför satsat på att vi skall utveckla kollektivtrafiken i vår kommun, säger **Magdalena Wäppling, trafikingenjör vid Kiruna kommun.**

Hösten 2011 infördes Kirunakortet, därför kan alla kommunmedborgare köpa ett busskort för 100 kronor per år och sen resa fritt inom kommungränsen på busslinjer i Läns trafikens utbud och Kiruna kommuns lokaltrafik. Kommunen har även utökat utbudet med en busslinje mellan Lainio och Vittangi och en busslinje mellan Kurravaara och Kiruna.

Förra sommaren utökades även lokaltrafikens utbud med bussturer senare på kvällen samt söndagstrafik.

Kiruna kommun har även valt att satsa på Flygbuss. Från och med juli 2015 infördes en flygbuss som trafikerar Kiruna Airport och stadens centrum i anslutning till alla reguljära flygavgångar och ankomster.

Läs mer om kollektivtrafiken på www.kiruna.se

Tidtabellen för flygbussarna hittar du här:
www.kiruna.se/Kommun/Trafik-infrastruktur/Busstrafik/Flygbuss/
Den uppdateras i samband med att flygtiderna ändras.

Bussen angör:

- Från Kiruna C: Polisstation - Stadshuset - Kvantum - Coop – Flygplatsen
- ← Från Flygplatsen: Flygplatsen - Hotell E10 - Stadshuset – Polisstation

Biljettpris: Vuxen 110 SEK/person

Barn/ungdom t.om 16 år 55 SEK/person

OBS! "Kirunakortet" gäller ej på flygbussen.

Trevlig resa!

Ulrika Niia, Migrationsverket och Mikael Fors, Kirunabostäder planerar för sommarens integrationsprojekt på Lombolo.

Kirunabostäder inleder nytt integrationsprojekt

Det började med en idé på ett möte med Migrationsverket och slutade som ett projekt för integrering av nyanlända. Nu kör Kirunabostäder igång ett sommarprojekt för integration.

Text och foto: Emma Wodén

Under 2015 fick vi Kirunabor ta emot ett stort antal flyktingar till vår kommun. Den stora mängden människor som behövde tak över huvudet, kläder och mat på kort tid fick hjälp förhållandevis smidigt med tanke på den pressade situationen. Nu har det största trycket lagt sig för dem som arbetar med flyktingarna och en annan del i arbetet har blivit aktuell. Nämligen sysselsättning i väntan på besked om asyl.

Det var den frågan som kom upp på ett möte mellan Migrationsverket och Kirunabostäder i mitten av mars och som väckte idéer om ett integrationsprojekt.

– Vi insåg behovet och viljan att sysselsätta sig hos de nyanlända och funderade på hur vi skulle kunna vara en del av det, säger Mikael Fors, Fastighetschef vid Kirunabostäder, och fortsätter:

– En inventering av underhållsbehovet i våra bostadsområden gjordes och då hittade vi ett an-

tal uppgifter som passar utmärkt att utföra under sommarmånaderna.

– Vi vill gärna ha nyanlända deltagare i det här projektet för att öka integrationen i våra bostadsområden. Samtidigt vill vi ge deltagarna en meningsfull sysselsättning och förberedelse för arbetslivet. Förhoppningsvis har vi med blivande kollegor i gruppen, säger Mikael Fors.

I dag hyr Migrationsverket cirka 100 lägenheter av Kirunabostäder. Den största delen av lägenheterna är utspridda över Lombolo backe och Lombolo strand och det är framförallt här som sommarprojektet kommer att genomföras.

Med hjälp av Migrationsverket och HVB-hemmen har Kirunabostäder satt ihop tre grupper, med 4-6 personer i varje grupp, som ska ledas av tre handledare.

– Vi har fått ihop en bra mix av människor som vi hoppas ska trivas tillsammans, säger

Ulrika Niia, Migrationsverket.

Projektets huvuduppgift är att underhålla lekredskap och utrustning utomhus och kommer att bestå av målning och mindre reparationer. Liknande projekt i andra kommuner har visat att skadegörelsen i det aktuella området minskat i samband med projektet och att engagemanget har ökat bland de boende. Samtidigt hoppas Kirunabostäder på att främja gemenskapen mellan alla som bor i området.

Projektet kommer att finansieras med statliga medel som kommunen fått i bidrag och projektiden sträcker sig från början på juni till slutet av augusti.

– Men går det här projektet som vi hoppas, så ser vi möjlighet till en fortsättning även under hösten, säger Mikael Fors. ■

Trafikinformation från Kiruna kommun

Under 2015 registrerade Kiruna kommun 84 felaktigt uppställda fordon. Dessa fordon brukar i folkmun kallas "skrotbilar".

I år har det redan registrerats närmare 40 fordon där kontakt har tagits med berörda ägare med en begäran om att fordonen skall flyttas omgående.

Kiruna kommun kan genom myndighetsutövande tvångsflytta fordon som står felaktigt uppställda.

■ **Står fordonet så illa att det räknas som trafikfarligt** brukar fordonet flyttas omgående. Kontakt tas då med ägare per telefon och/eller rekommenderat brev med information om hur de kan lösa ut sitt fordon. Anmälan görs till polis om att fordonet är flyttat till Tekniska verkens uppställningsplats. Om fordonsägaren inte går att nå skrotas fordonet efter 3-6 månader.

■ **Står fordonet felaktigt uppställt under en längre period** men ej trafikfarligt tas kontakt med registrerad ägare via ett rekommenderat brev. I brevet ombeds ägaren att kontakta Kiruna kommun med beskedet om att de själva måste flyttat sitt fordon, vilket måste ske inom tre veckor. Sker inte detta tvångsflyttar kommunen fordonet.

Beroende på fordonets skick flyttas fordonet till uppställning eller direkt till auktoriserad skrotningsfirma.

■ **Saknar fordonet registreringskylt** tas fordonet direkt till auktoriserad skrotningsfirma där fordonets kan identifieras och därigenom även fordonsägaren. När ett fordon tvångsflyttas tillfaller kostnaderna för flyttning, uppställning och skrotning den registrerade fordonsägaren. I dag ligger denna kostnad på cirka 2000 kronor.

■ **Du som fordonsägare kan skrota dina egna bilar.** I Kiruna kan du lämna ditt fordon till Stena Recycling eller Kuusakoski Recycling. Detta kostar inget för fordonsägaren - det viktiga är dock att man tar med den gula delen av registreringsbeviset så att avregistrering av fordonet kan ske hos Transportstyrelsen.

Vi är alla tacksamma om alla fordonsägare själva tar hand om sina fordon och för dem till skrotning om fordonet inte längre är i bruk. Detta skulle underlätta och förbättra snöröjning och drift av gator.

Det skulle också frigöra många parkeringar för andra att parkera på och framför allt skulle vi på det sättet få ett renare och trevligare samhälle att vistas i.

*Har bilen kört sin sista mil?
Skrota den.
/Tack!*

Miljö- och byggnadsförvaltningen rådfrågar kommunens barn och ungdomar

Viktigt med ungas åsikter

För Kiruna kommun är det viktigt att veta hur barn och ungdomar tänker i olika frågor. Därför har nu ett arbete med e-demokrati för ungdomar via webbportal startats.

Text: Anders Karlsson Foto: Annelie Taavola

FN:s barnkonvention är på väg att bli lag i Sverige, men redan under lång tid har kommunen haft i uppdrag att arbeta utifrån konventionen när ärenden bereds och beslut fattas. Miljö- och Byggnadsförvaltningen tillämpar också barnkonventionen och har tillsammans med ungdomskonsulenten Annelie Taavola börjat jobba med e-demokrati för ungdomar via en webbportal. Avidentifierade verkliga exempel från det dagliga arbetet används och barn och ungdomar tillfrågas om deras åsikt i olika frågor.

– Många gånger styrs våra beslut av vad lagen säger men kommunen har i uppdrag att ta in ett barnperspektiv i sitt arbete. Här är det viktigt att skilja på barnperspektivet – att man ska tänka utifrån barnets bästa och barnets perspektiv – att man ska fråga om vad barn och ungdomar tycker och tänker, säger Anders Karlsson chef vid Miljö- och Byggnadsförvaltningen.

Förvaltningen går ut med en fråga per månad på hemsidan.

– Sedan redovisar vi på samma ställe hur vi jobbat med frågan och varför vi jobbat som vi gjort.

Till att börja med kommer förvaltningen att använda kommunens hemsida för att förhoppningsvis kunna erbjuda en sms-panel till hösten. Digitala medier som kommunikationsmedel är viktiga för att språkbruket ska anpassas till målgruppen. Detta arbete görs i samarbete med ungdomskonsulenterna och ungdomsrådet.

– Vi jobbar med frågor som har med ett hållbart samhälle att göra. Därför är det viktigt att komma ut och berätta för Kirunaborna vad vi sysslar med och varför förvaltning och nämnd fattar vissa beslut. Samtidigt som vi jobbar med hållbarhet här och nu i vårt dagliga arbete, är hållbarhetsaspekten också viktig ur ett framtidsperspektiv. Vi vill därför göra barn och ungdomar delaktiga i vårt arbete för att säkerställa att vi har en kommun där både unga och äldre människor vill bo. Inte bara nu utan också i framtiden, säger Anders Karlsson.

De frågor Miljö- och Byggnadsförvaltningen låter ungdomarna ta ställning till är hämtade ur verkligheten, men avidentifierade så

Bollplank. Ungdomsrådet bestående av Alicia Martinsson, Hanna Selberg, Fanny Gingdal och Niklas Duvenäs har fungerat som bollplank gällande metod och innehåll i Miljö- och byggnadsförvaltningens arbete med E-demokrati för unga.

att det inte ska gå att känna igen enskilda ärenden. Här följer ett exempel på en fråga som ligger ute i skrivande stund:

INGEN SKITSAK

■ En forskningsstation ligger i ett fjällområde där marken alltid är frusen. Det finns inget vanligt avlopp utan man använder utedass när man behöver gå på toa. Miljöreglerna säger att man ska kompostera avfallet från dassen men detta funkar inte eftersom marken är frusen stora delar av året och eftersom det inte går att värma upp groparna så att det skulle funka med kompost. Forskningsstationen vill få dispens på att få transportera ut avfallet från dassen med helikopter istället för att kompostera eller låta det ligga kvar i naturen. Vad är bäst? **1.** Behåll avfallet i

närheten av forskningsstationen. Det är bättre att det är kvar där än att man ska använda bensin för att flyga ut det med helikopter. **2.** Flyg ut avfallet. Naturen ska vara så ren som möjligt i fjällen. **3.** Spelar ingen roll. ■

Gå in på www.kiruna.se/kommun och sedan på Kommun och politik – Kommunala förvaltningar – Miljö och Byggnadsförvaltningen – Barn och ungdomsfrågor, **eller använd genvägen i nyhetsfältet uppe till höger på www.kiruna.se/kommun** och kolla in fon som ligger där om hur barn och unga kan göra sin röst hörd i vår verksamhet.

Sortera mera

Allt avfall hör inte hemma i soppåsen. Oavsett hur du bor ska soporna sorteras.

Kommunen samlar årligen in 460 kg avfall per invånare. 40 procent av det har hamnat på helt fel plats. Det handlar ofta om kartonger, tidningar, batterier och elavfall som borde ha sorterats på ett annat sätt.

Det kostar. Mycket. Och i onödan. För kommun och medborgare. För mig och för dig. Det är ungefär som att slänga pengar i brännbart. Och då har vi inte ens börjat prata om priset som vår miljö får betala. Skogen och vattnet som vi tycker om.

Men du kan enkelt påverka kostnad (och miljö) genom att sortera ditt avfall, hemma, i fritidshuset och i fjällen.

Ska pengar i brännbart? Det väljer du och jag. Och då har vi inte ens börjat prata om vad vår miljö skulle tjäna. Vildmarken och vidderna som vi älskar.

Återanvändning och återbruk är ett toppenval

Så länge som något används och kan användas är det ingen sopa. Se till att det du inte längre vill ha används igen. Återvinn saker och kläder så minskar du på avfallet och jordens resurser.

MEDICINER/LÄKEMEDEL

Lämnas till Apotek. Tänk på att mediciner aldrig ska slängas i soppåsen, spolats ner i toaletten eller hällas ut i avloppet.

BATTERI- OCH GLÖDLAMPSHOLK

BATTERI

GLÖDLAMPOR

LÅGENERGILAMPOR

HUSHÅLLSSOPOR

- Matavfall
- Tops
- Kuvert
- Diskborstar
- Tandborstar
- Hushållspapper
- Disktrasor
- Kaffesump
- Blöjor
- Blomjord och kattsand i mindre mängd

HÄMTAS AV SOPBILEN

Tänk på vad du slänger i soppåsen. Allt hör inte hemma där.

TIDNINGAR

- Tidningar
- Data- och skrivpapper
- Broschyrer
- Magasin
- Reklamtryck

OFÄRGAT GLAS

- Flaskor
- Burkar

FÄRGAT GLAS

- Flaskor
- Burkar

ÅTERVINNINGSTATION

Här lämnar du alla förpackningar av plast, papper, metall och glas samt tidningar.

PLASTFÖRPACKNINGAR

- Plastbäckassar
- Plastpåsar
- Plasttuber
- Refillpaket
- Plastfolie/Plastfilm
- Innerpåsar i till exempel müslipaket
- Flaskor, burkar, små dunkar och hinkar (sylv)
- Chipspåsar
- Frigolit

PAPPERFÖRPACKNINGAR

- Pasta- och flingpaket
- Mjök- och juiceförpackningar
- Sockerpåsar
- Pappersbäckassar
- Wellpapplådor

METALLFÖRPACKNINGAR

- Konservburkar
- Lock
- Tuber
- Aluminiumfolie
- Kapsyler
- Tomma sprayburkar

ÖVRIGT AVFALL & GROVAVFALL

- Porslin
- Säkringar
- Dricksglas
- Skurhink
- Möbler
- Kläder
- Textilier
- Grill
- Leksaker
- Cyklar
- Byggmaterial
- Kastruller
- Stekpannor
- Fönster
- Gips
- Tegel
- Vitvaror

FARLIGT AVFALL

- Nagellack
- Lösningsmedel
- Rengöringsmedel
- Bekämpningsmedel
- Kemikalier
- Kvicksilvertermometrar
- Färg
- Lack
- Lim
- Olja

ÅTERVINNINGSCENTRAL

Här lämnar du allt övrigt avfall. Öppetider hittar du på tekniskaverkenikiruna.se

ELEKTRONIK

- Datorer
- TV- och hushållsapparater
- Leksaker (elektroniska eller med inbyggt batteri)
- Mobiltelefoner
- Dammsugare
- Julgransbelysning
- Hörlurar
- Hårtork
- Brödrost

TRÄDGÅRDSAVFALL

- Blommor och vissna plantor
- Blomjord och kattsand i större mängder
- Klipp från träd och buskar
- Grenar
- Löv
- Gräs
- Mossa
- Barr
- Bark

VANTUTSTÄLLNING I KIRUNA STADSHUS I SOMMAR

”En mönsterstickad vante är som ett smycke”

I Kiruna Stadshus visas i sommar en utställning med titeln ”Jokkmokk och Jukkasjärvi – Marknadsvantar”. Det är en utställning om mönster, teknik och tradition. Både originalvantar och rekonstruktioner kommer att visas. ”Vad vore livet utan vantar? Vantar är skydd. Vantar är skönhet. Vantar skapas i glädje och omsorg. En mönsterstickad vante är som ett smycke!”, säger projektets huvudman och producent och tillika Svappavaarafödda Erika Nordvall Falck.

Utställningens huvudfokus är Jokkmokk och Jukkasjärvi och Kiruna. Över hundra unika mönster visas i utställningen. Du möter utvalda vantar ur Erika Nordvall Falcks samling

men också många vantar ur andra samlingar, däribland vantmönster som Teres Torgrim samlat in för omkring 100 år sedan. Flera av mönstren är så gamla att staden Kiruna inte ens var planerad, när mönstren kom till.

I utställningen kan man också hitta svar på frågor såsom: Varifrån kommer sticktekniken? Stickade samer förr i tiden? Stickade män förr i tiden?

Utställningen har visats i Jokkmokk och blev en stor succé där. Den visades också i Övre Soppero under maj månad och kommer efter att ha visats i Kiruna vandra vidare under hela 2016 och 2017, bland annat till Norge och till Skåne.

Foto: Erica Nordvall Falck

Kirunabostäder

Nytt tak på Vittangi sporthall

■ ■ Nu har Vittangi sporthall fått ett nytt tak. Bygget startade i november 2015 och stod färdigt i slutet av maj. Otätheter i det gamla taket orsakade fuktskador inne i sporthallen och nu har ett helt nytt tak byggts ovanpå det gamla. Det är ett sadeltak med lutande taksidor som har ersatt det tidigare platta taket. ”Den här modellen är mer praktisk i vårt klimat med mycket snö. Då kan snön rasa ned av sig själv”, säger Peter Kyrö, projektledare vid Kirunabostäder. Slutbesiktningen ägde rum i slutet av maj och nu återstår en del målningsarbete som kommer att pågå under sommaren.

Kirunabostäder

Ungdomsförtur för dig mellan 18-24 år

■ ■ Nu lanserar Kirunabostäder ungdomsförtur för dig mellan 18-24 år. Från den 1 juni reserverar vi 25 procent av våra lediga ettor och tvåor till ungdomar. Lägenheterna hittar du under Lediga lägenheter på vår webbsida. Där är de markerade med ”Ungdomsförtur” och du som sökande kan anmäla ditt intresse på en ledig lägenhet. Kötiden avgör vem som blir erbjuden lägenhet, så kom ihåg att ställa dig i vår bostadskö från det år du fyller 16 år.

KONSTMUSEET I NORR

Cooper & Gorfer
INTERRUPTIONS

En fotografisk utställning med porträtt av kvinnor i Sápmi, om deras berättelser, drömmar och arv.

20 augusti - 30 september i Kiruna Stadshus
Vardagar kl 8 - 17 & lördagar kl 12 - 15
Guidade visningar lördagar kl 13

FÁBMO

En föreläsningsserie om fotografiets kraft att berätta.
Tisdagar kl 11.30 - Föreläsning & lunch i samarbete med SPIS

Läs mer på
www.konstmuseetinorr.se

Kommunen – en spännande arbetsgivare

■ ■ **Varje år utser Jobtip** Sveriges mest spännande företag att jobba på - Karriärföretagen. Tusentals företag granskas och utvärderas utifrån karriär- och utvecklingsmöjligheter, medarbetarengagemang, internationell räckvidd, internt och externt employer brand och mycket mer. Nu har alltså Kiruna kommun blivit utsett.

Och motiveringen lyder: ”Kiruna kommun är i en snabbt växande fas och erbjuder många spännande karriär- och utvecklingsmöjligheter. Oavsett förvaltning, avdelning eller enhet bär många medarbetare kommunens gemensamma symbol Ripan och är därmed ambassadörer för den gemenskap och stolthet för det arbete man utför som genomsyrar hela organisationen. Det står härmed klart att Kiruna kommun är en av Sveriges 100 mest spännande arbetsgivare i offentlig sektor.”

Under hela sommaren är stadshuset öppet för allmänheten måndag till lördag. Besök gärna stadshuset, se på pågående utställningar och ta del av Kiruna kommuns fantastiska konstsamling.

Tyck gärna till via kommunens hemsida, om förslaget för viss tillåten skotertrafik på vägar i glest bebyggda områden.

Enkätundersökning om skotertrafik

■ ■ **Kiruna kommun vill** genomföra ett försök med att tillåta skotertrafik på väg i vissa områden under ett år. Grundtanken i förslaget är att tillåta skotertrafik i vissa begränsade områden som har gles bebyggelse och grönområden i sin närhet. Skotertrafiken sker på villagator ut i terrängen, för att sedan söka sig in i skoterledsnätet. Högsta tillåtna hastighet längs allmän väg kommer att vara 20 km/h. Förslaget kommer att behandlas av miljö- och byggnämnden under hösten och du har möjlighet att lämna synpunkter via mail, via skrivelse eller via webbenkäten.

Läs mer: kiruna.se/skotertrafik-pa-vag

Hög tid för en tur runt Midnattssolstigen

■ ■ **Midnattssol** kallas det fenomen då solen under ett dygn aldrig befinner sig helt under horisonten. I Kiruna är det midnattssol ungefär mellan den 28 maj och 16 juli.

Den bästa platsen för att se midnattssolen i Kiruna är uppe på berget Luossavaara, på toppen har du utsikt över Kiruna stad och den vackra fjällkedjan. Hit tar du dig antingen genom att vandra Midnattssolstigen som startar på Camp Ripan, eller genom att köra bil upp till toppen.

Midnattssolstigen är en mycket populär vandringsled som går från Camp Ripan, över toppen

på Luossavaara och avslutas på parkeringen vid Luossabacken eller omvänt. Den erbjuder en mycket fin och måttligt fysiskt krävande tur upp över kalfjället. Efter leden finns det att antal informationstavlor som anknyter till området, om gruvbrytning, samerna, flora och fauna, midnattssol, norrsken med mera.

Mellan 10 000-15 000 personer vandrar midnattssolstigen varje år. Tuff träning eller trevlig vandring, du väljer själv!

Var det länge sedan du vandrade Midnattssolstigen? Då är det hög tid för en utflykt!

Midnattssolstigen är 4,3 kilometer lång och högsta höjden ligger på 724 m ö h.

Nästa nummer av Kiruna
Information kommer
i september! Vi ses då.

Glad sommar!

Så här kommer du i kontakt med Kiruna kommun

Kiruna kommun

Växel: 0980-700 00

E-post: kommun@kommun.kiruna.se

Hemsida: www.kiruna.se

Besöksadress: Kiruna stadshus,
Hjalmar Lundbohmsvägen 31.

Postadress:

Kiruna kommun, 981 85 Kiruna.

Stadsbibliotek
Information 707 50
Låneexp 707 49
Bokbuss 704 44

Kirunabostäder
Hemsida: www.kirunabostader.se
Kirunabostäder AB 708 50

Konsumentvägledning
Konsumenvägledare 703 53

Kulturskolan
Kulturskolechef 708 83

Miljökontoret 702 16
Bygglovsavdelningen 701 40

Räddningstjänsten 70931
Räddningstjänst
Växel 709 00

Tekniska Verken i Kiruna AB
Hemsida: www.tekniskaverkenikiruna.se
Kundtjänst 707 23
Felanmälan 707 23

Socialförvaltning
Reception/Stadshuset 700 00
Särskilt boende, Hemstöd,
Funktionsnedsättning,
Kommunal Hälso- och sjukvård
Individ - familj - omsorg, växel: 703 44

Borgerliga vigslar 700 00

Överförmyndare 706 37, 706 36
Expeditionstid: mån-tors 09.30-11.00

